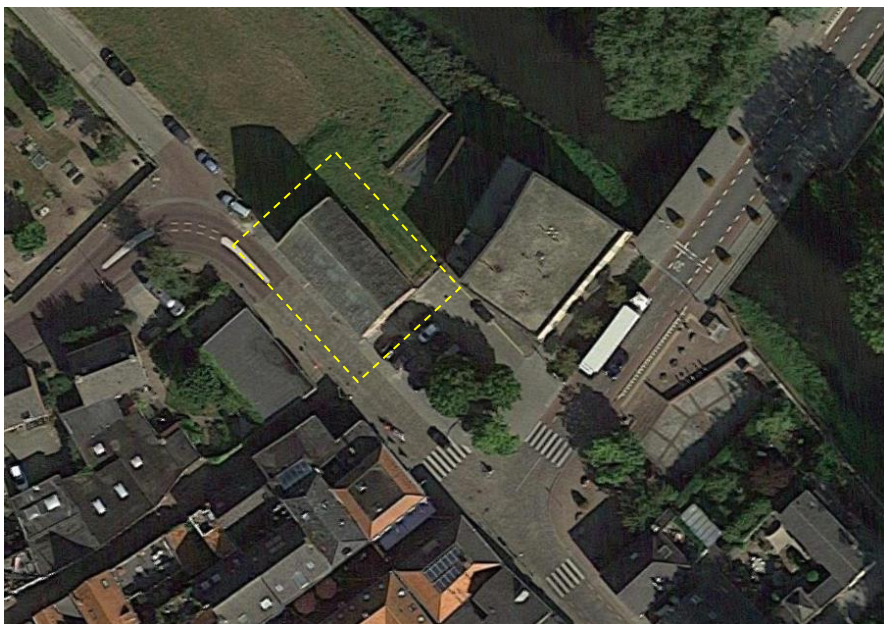

Huidige situatie met in de omkadering het object. Google Maps 2017.

Gennepershuisweg 9, Gennep

Ontwerper : onbekend
 Bouwjaar : 1921
 Bouwstijl : traditioneel, neo renaissancistisch
 Kadastrale gegevens :

Historie

Al in de middeleeuwen bevond zich net buiten de stadsmuur en de Nierspoort een graanwatermolen, die eigendom was van de hertog van Kleef. De molen werd aangedreven door het water van de Niers. In de eerste helft van de 19de eeuw kwam de molen in particuliere handen. Rond 1830 is de molen in het bezit van Theodoor Bernsen uit Heumen. In de tweede helft van de 19de eeuw was hier de "Limburgsche Tarwe Bloem Fabriek" van de heer van den Bogaard gevestigd. Op 9 februari 1886 brandde de fabriek af. Het gebouw werd aanvankelijk niet meer opgebouwd. In 1898 kocht Carl W. Steinmann (uit Hengelo) met een vennoot Hendrik Kooij uit Arnhem de bouwval om er een fabriek voor de vervaardiging van houten voorwerpen te starten: de Fabriek van Houtbewerking De Gennep Molen. Men maakte hier onder meer schaaftbanken, etagères, taboeretten, gordijngarnituren en allerlei soorten draaiwerk. Ook de nieuwe fabriek functioneerde deels op waterkracht. Hiervoor werd

een nieuw waterrad gemaakt en de sluizen in de Niers werden aangelegd. Een stoommachine kon worden ingezet in perioden van te hoog of te laag water in de Niers. In 1917-1918 schakelde het bedrijf volledig over op stoom- en diesel-elektrische aandrijving.

In 1921 werd een nieuwe pand gebouwd ten zuidwesten van de fabriek uit 1899 op de plek van een bestaande schuur. Dit gebouw deed dienst als onderkomen voor de kantoren van de fabriek. Naast het molengebouw en het nieuwe kantoorpand stond er ook nog een houtloods op het terrein, gesitueerd ten westen van het kantoorgebouw. In 1929 brandde het molengebouw opnieuw uit, het kantoorpand bleef echter ongedeerd. Op een situatieschets uit 1931 werd het gebouw omschreven als expeditie. Vermoedelijk waren in dat jaar de kantoren verhuisd of was de begane grond als expeditie in gebruik. Het terrein bestond toen uit de eerder genoemde gebouwen en nog een machinekamer en drooginrichting, ten westen van de houtloods en een losstaand transformatorhuisje ten oosten van de expeditie. Aan de zuidzijde van het kantoorgebouw of expeditie stonden twee hijskranen opgesteld en liep er een smalspoor van het molengebouw richting de drooginrichting, met aftakkingen naar de expeditie.

Na 1931 werden het molengebouw en de expeditie/kantoorpand met elkaar verbonden middels een loopbrug, die ter hoogte van de eerste verdieping aansloot. Deze loopbrug kwam op de hoek van de noord en oostgevel binnen bij het kantoorpand/expeditie.

In 1982 ging de Gennep Molen failliet. Het voormalige kantoorpand/expeditie werd toen verbouwd en tot 2012 in gebruik genomen als brandweerkazerne. Sindsdien staat het pand leeg.

Context

Het voormalige kantoorgebouw en expeditie van de Houtbewerkingfabriek bevindt zich vrijstaand op een perceel noordoostelijk van de oude binnenstad van Gennep, aan de noordzijde van de Gennepershuisweg. Ten noordoosten van het pand ligt de oude fabriekshal uit 1898/1899, die recentelijk is gerestaureerd. Ten noorden is de rivier de Niers gesitueerd en ten westen ligt de kerktoeren van de oude Martinuskerk, die deels verwoest is in de Tweede Wereldoorlog.

Beschrijving

Het tweelaagse gebouw heeft een rechthoekige plattegrond met een oost/west oriëntatie onder een met golfplaten bedekt flauw hellend zadeldak. De gevels zijn opgemetseld met een handgevormde roodkleurige baksteen in een kruisverband. Ter hoogte van de betonnen onderdorpels en gemetselde segmentbogen van de vensters zijn rondom het gebouw spekbanden aangebracht van een grijskleurige kalkzandsteen. Ook de kuiven in het midden van de segmentbogen boven de vensters zijn van een dergelijke kalkzandsteen.

In 1983 zijn verschillende aanpassingen in het exterieur van de gevels uitgevoerd. Aan de westzijde van de zuidgevel is een vulling van machinaal gefabriceerde baksteen aanwezig op de positie van een voormalige doorgang. Ten noorden van de oostelijk topgevel is ook een groot vlak aan inboetwerk aanwezig op de plek waar tot 1982 op de verdieping een loopbrug aansloot die vanuit het molengebouw naar het voormalige kantoorgebouw/expeditie liep. Ter plaatse van de westzijde van de noordgevel zijn op de begane grond en verdieping respectievelijk één en twee dichtzettingen

zichtbaar van oorspronkelijke vensters. Tegen de zuidelijke topgevel is tot op de hoogte van de zolderbalklaag verschillende lagen aan pleisterwerk zichtbaar, behorende tot reeds gesloopte bouwdelen. Op de begane grond zijn twee dichtzettingen aanwezig, die eens een doorgang vormden tot deze verdwenen gebouwen. Aan de bovenzijde is aan de zuidzijde van de gevel nog een later aangebrachte schouder op een uitkragende gemetselde voet.

In de gevels zijn ter hoogte van de verschillende verdiepingvloeren rozetankers aanwezig, die met name bij de verdiepingvloer erg onregelmatig zijn aangebracht. Bij de verbouwing van 1983 zijn de vloeren vervangen voor betonnen varianten waardoor de ankers hun nut verloren.

In de verschillende gevels zijn, met uitzondering van de blinde zuidelijke topgevel, per verdieping een aantal oorspronkelijke vensters aanwezig, die in 1983 ingezet zijn met aluminium 6-ruits ramen met een halfrond kiepbaar 3-ruits bovenlicht. De oorspronkelijke ramen bestonden uit 6-ruits ramen in stalen kozijnen met een 3-ruits kiepbaar bovenlicht. Deze kozijnen waren wit geverfd.

In de noordelijke gevel is op de begane grond ook nog een entree uit 1983 aanwezig, ingezet met dubbele deuren met glazen bovenwerk. Met het vervangen van de ramen zijn ook de vensterbanken vernieuwd, opgebouwd uit wit tegelwerk.

Het dak is gemaakt van een reeks gordingen (acht per dakvlak) waarop een houten beschot en de dakbedekking van golfplaten afgewisseld met doorzichtige polyester platen liggen. Op luchtfoto's uit de jaren vijftig van de vorige eeuw is het dak van het kantoorpand/expeditie al voorzien van (stalen) golfplaten. De huidige bedekking is vermoedelijk in 1983 aangebracht. Aan de buitenzijde zijn houten boeiboorden gemaakt en hangen plastic goten op beugels.

De indeling van de begane grond bestond voor de verbouwing van 1983 uit een ongedeelde begane grond, waarbij de trap naar de verdieping aan de buitenzijde van de noordgevel was gesitueerd. De verdieping bestond toen uit een grote ongedeelde ruimte tegen de noord en westgevel en een drietal kleine ruimtes tegen de zuid en oostgevel. Op de hoek van de noord en oostgevel sloot op de verdieping hier de loopbrug aan. De tweede verdieping was niet zodanig in gebruik.

De huidige indeling is in 1983 tot stand gekomen, waarbij alle bestaande binnenmuren zijn gesloopt en vervangen voor nieuwe binnenmuren van gasbetonblokken of machinale bakstenen. De begane grond kent een indeling van een vestibule met trapopgang achter de entree in de noordgevel. Achter de vestibule is een grote ongedeelde ruimte gelegen die de hele verdieping omvat. Aan de noordzijde van deze ruimte zijn een aantal sanitaire voorzieningen en een keuken gemaakt.

De verdieping wordt opgedeeld door een grote vierkante ruimte die de helft van de verdieping inneemt. Aan de westzijde zijn vervolgens nog een drietal ruimtes aan de noord en zuidzijde van een middengang gelegen. De zolder is ongedeelde en niet in gebruik. De huidige indeling bezit geen beschermenswaardige elementen meer.

Het interieur is volledig in 1983 aangebracht, waarbij tegelvloeren in de vestibule, overloop, wc's en keukens zijn aangebracht en linoleum vloeren op een houten ondervloer in de andere ruimtes. De wanden zijn kaal of voorzien van stucwerk of tegelwerk. Achter de moderne stuclagen zijn ook nog oudere lagen aan stucwerk aanwezig. Tegen de plafonds zijn gipsplaten aangebracht, en sommige ruimtes zijn voorzien van systeemplafonds. De trap naar verdieping is van hout en heeft een

onderkwart. Ook de balustrade met leuning is in 1983 aangebracht. Er zijn binnen het interieur geen monumentale elementen meer aanwezig.

Waardering

Object van algemeen belang voor de gemeente Gennep vanwege zijn architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

- Het voormalige kantoorpand/expeditie van de voormalige Gennepse Molen bezit een zekere architectuurhistorische waarde als nog goed herkenbaar bedrijfsgebouw uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. Het in oorsprong uit 1921 stammende gebouw is bij de laatste renovatie in 1983 sterk vernieuwd. De hoofd- en dakvorm zijn grotendeels overgeleverd en de gevels bezitten nog enige historische detailleringen zoals spekbanden en rozetankers. Ook de opbouw van de vensters stamt uit 1921 met betonnen onderdorpels en een segmentboog met kuif. Tevens is de indeling van de vensters nog grotendeels oorspronkelijk. Dit gedeelte heeft bouwhistorische waarde, ook vanwege de dichtzettingen van delen van de gevels in 1983.
- Het pand heeft een hoge stedenbouwkundige waarde. Door zijn ligging op het voormalige fabrieksterrein en de zeer prominente locatie bij de Niersbrug, tussen de rivier en de oude binnenstad. De opmerkelijke hoofdvorm herinnert sterk aan de industriële voorgeschiedenis en geeft het gebouw, gelegen aan de entree van de stad, een hoge beeldbepalende waarde. Het is aan deze zijde van Gennep een belangrijke landmark. Hoge ensemblewaarde in relatie tot het hoofdgebouw van de Gennepse molen.
- Het pand bezit cultuurhistorische waarde als een herinnering aan de industriële bedrijvigheid op deze plek tussen de binnenstad en de Niers. De Gennepse Molen was lange tijd een begrip in de regio en een belangrijke werkgever voor de stad. Daarnaast heeft het voormalige kantoorpand/expeditie een lange tijd dienst gedaan als brandweerkazerne.

Literatuur

Gemeente Gennep Archief: bouwdoSSIERS.

Historische afbeeldingen afkomstig van website Gennepnu.nl, historische fotoalbums.

Zicht op het fabrieksterrein voor 1921, gezien vanuit het noorden, met centraal in de foto de voorloper van het kantoorpand/expeditie uit 1921 en de rechts daarvan gelegen houtloods.

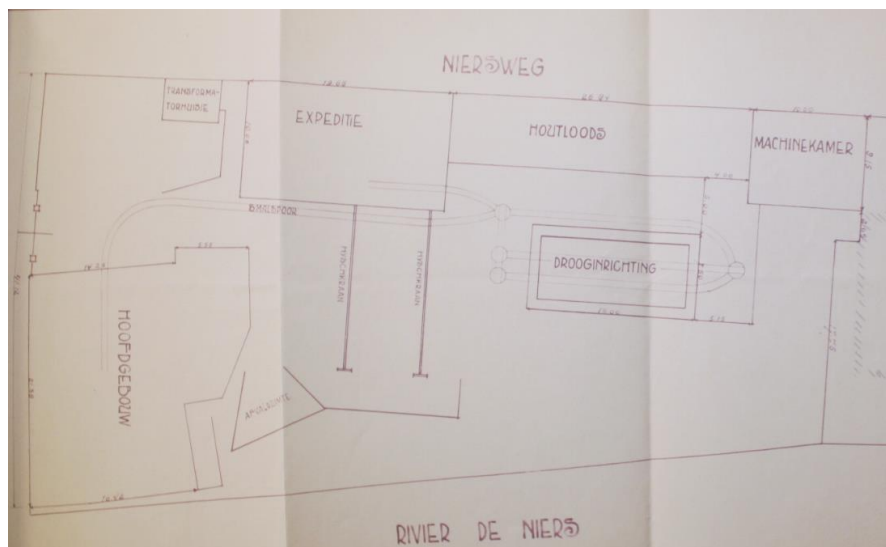
Zicht op het fabrieksterrein omstreeks 1921, gezien vanuit het noorden, met rechts van het molengebouw het kantoorpand/ expeditie.

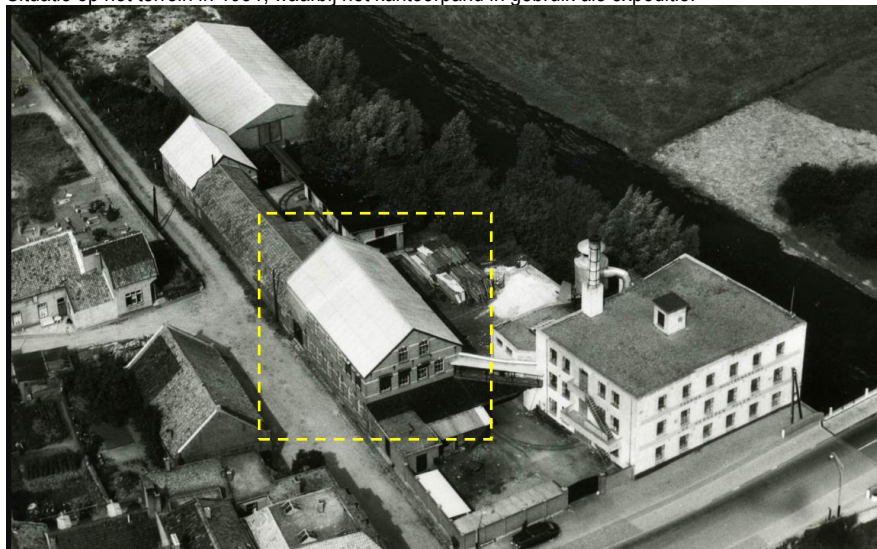
Advertentie uit omstreeks 1900 van de Fabrik van Houtbewerking met zichtbaar het molengebouw.

Zicht op de Niersbrug omstreeks 1924 met het molengebouw en het kantoorpand/expeditie op de achtergrond.

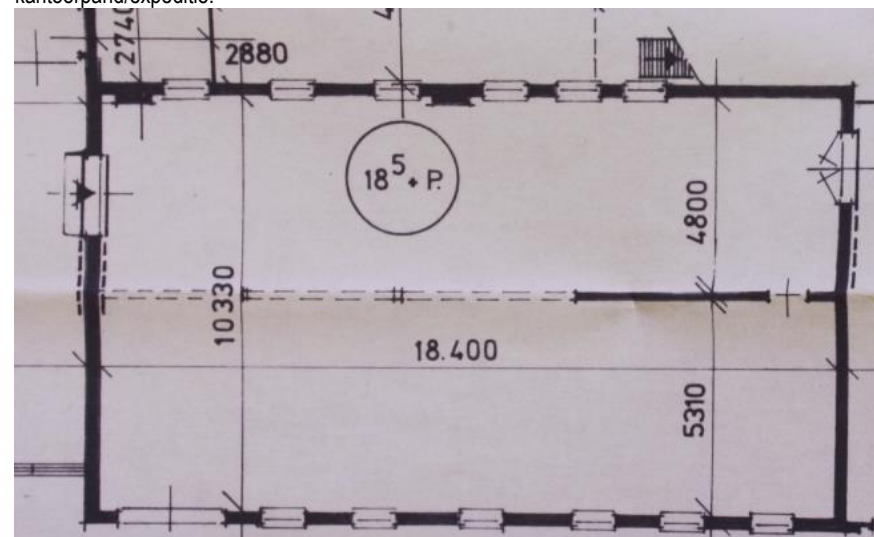
Situatie op het terrein in 1931, waarbij het kantoorpand in gebruik als expeditie.

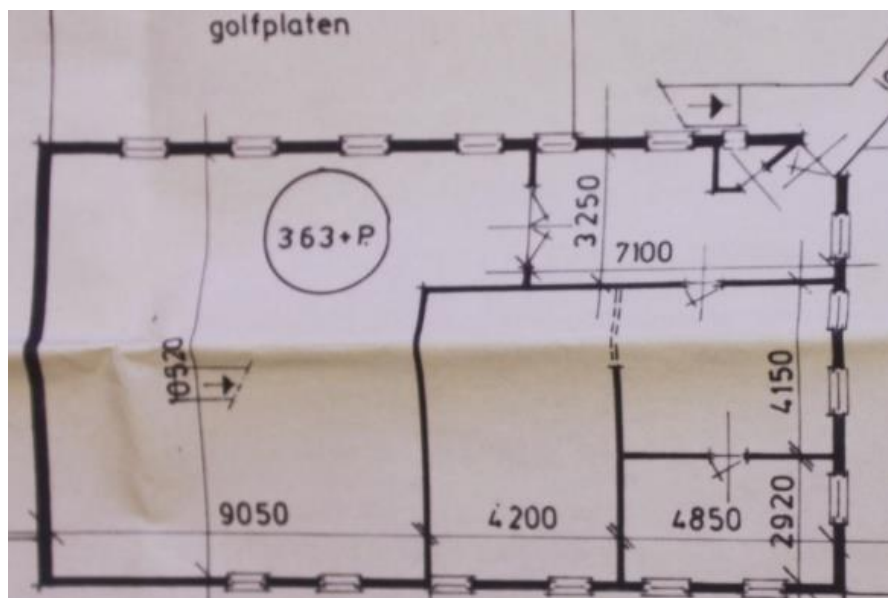
Het bedrijventerrein in de jaren vijftig van de vorige eeuw met in de omkadering het gebouw uit 1921.

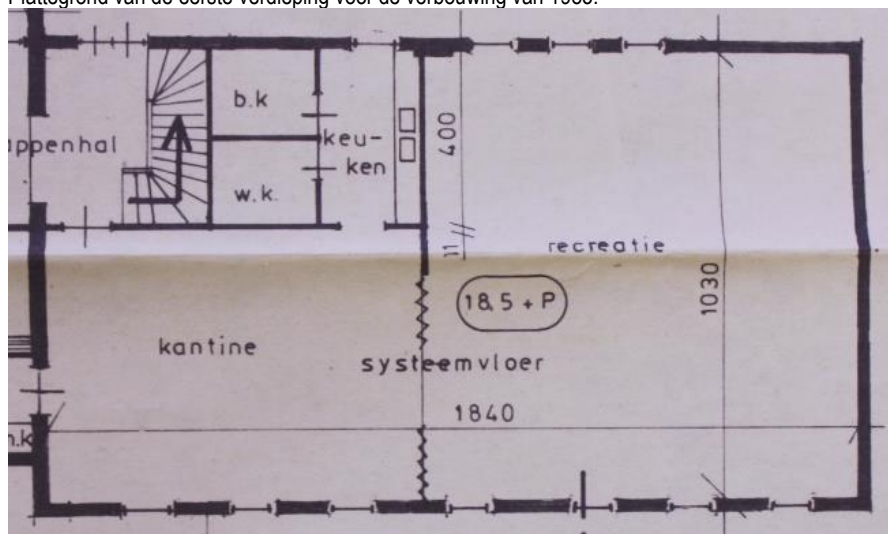
Ongedateerde foto met op de achtergrond de verhoogde loopbrug tussen het molengebouw en het kantoorpand/expeditie.

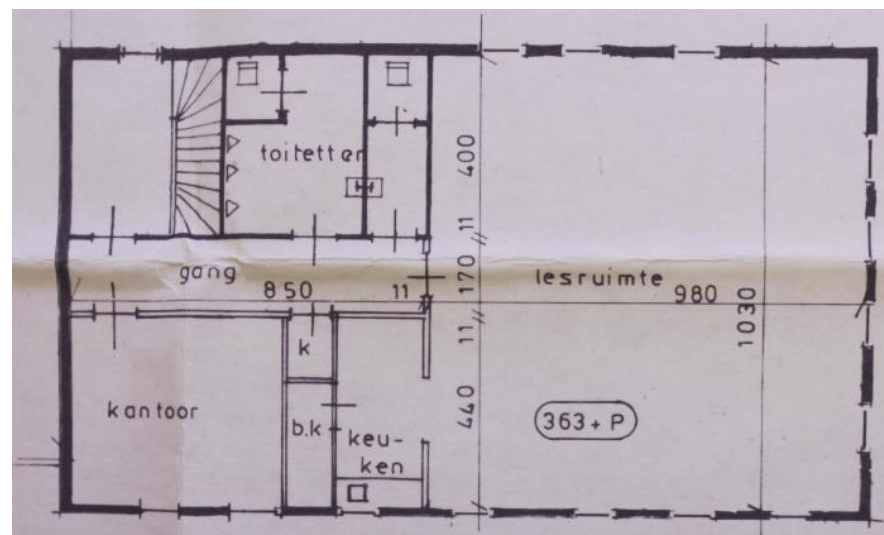
Plattegrond van de begane grond voor de verbouwing van 1983.

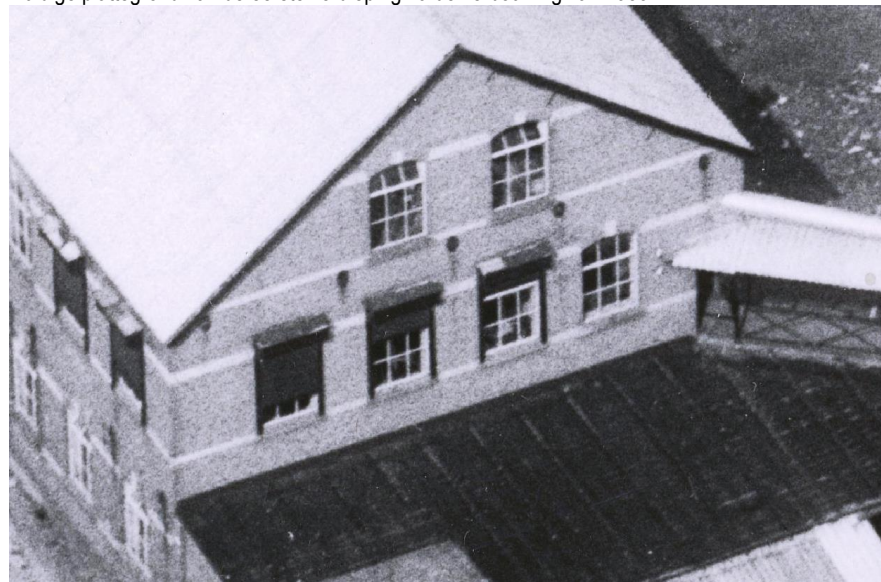
Plattegrond van de eerste verdieping voor de verbouwing van 1983.

Huidige plattegrond van de begane grond na de verbouwing van 1983.

Huidige plattegrond van de eerste verdieping na de verbouwing van 1983.

Uitsnede van de luchtfoto uit de jaren vijftig van de vorige eeuw waarop de oorspronkelijke ramen zichtbaar zijn. De dakbedekking (ook van de loopbrug) bestond uit stalen golfplaten.

Zicht op de zuidgevel.

Detail van de vensters zoals die in de gevels van het gebouw voorkomen.

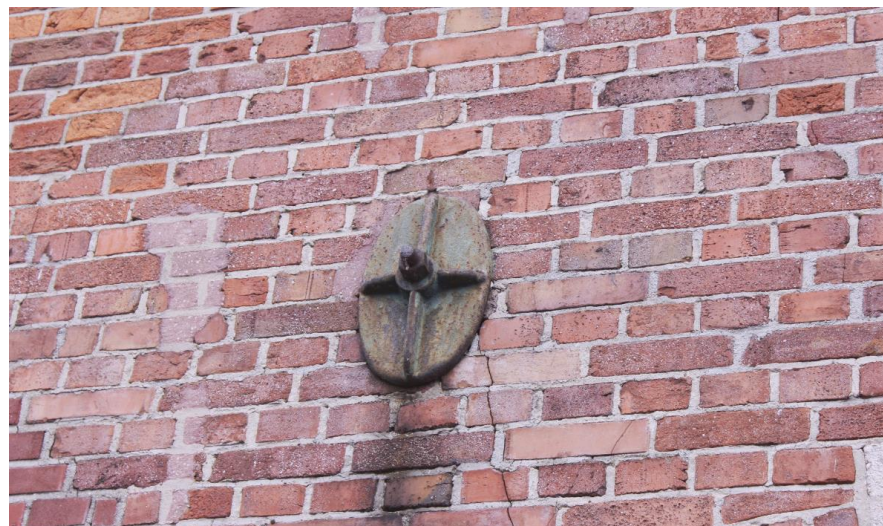
Zicht op de oostgevel.

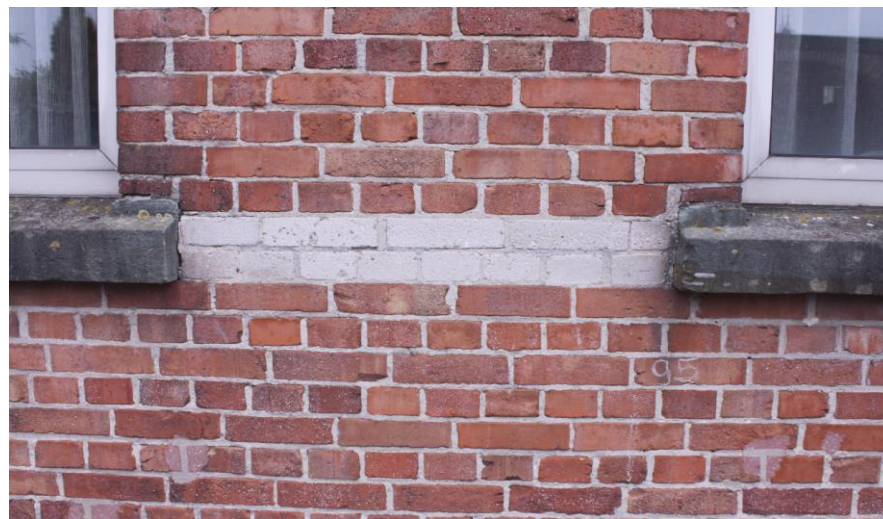
Zicht op de noordgevel met het vulwerk in de voorste hoek ter plaatse van de voormalige loopbrug.

Huidige entree in de zuidgevel uit 1983.

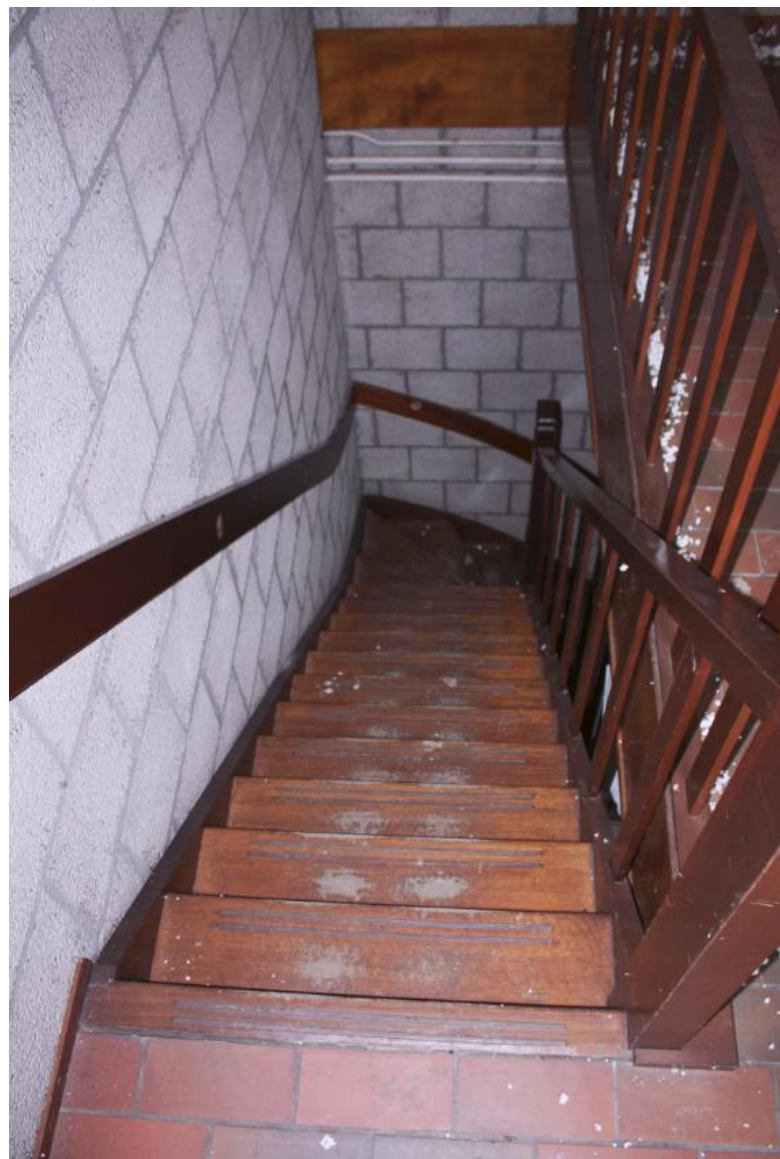
Rozetanker in een van de gevels.

Detail van de spekband op de begane grond in de zuidgevel.

Zicht op de westgevel

Detail van het trappenhuis in de vestibule aan de westzijde van het gebouw.

De vestibule op de begane grond aan de westzijde van het gebouw, gezien richting het noorden.

De ongedeelde ruimte op de begane grond, gezien richting het oosten.

De ruimte aan de oostzijde van de verdieping, gezien richting het noordwesten.

De middengang op de verdieping aan de westzijde van het gebouw, gezien richting het oosten.

De overloop op de verdieping aan de westzijde van het gebouw, met zicht op de middengang.

Bij de vervanging van de ramen in 1983 zijn ook de vensterbanken vernieuwd.

Achter het stucwerk is nog een oudere afwerklaag aanwezig.

I	Architectuur- en kunsthistorische waarde, bijzonder belang van het pand	
1	voor geschiedenis van de architectuur (bouwstijl, bouwtrant, bouwtechniek, typologie)	●●○
2	voor het oeuvre van een (plaatselijk) bouwmeester of architect	○○○
3	wegens esthetische kwaliteit van het ontwerp (verhoudingen, compositie, ruimtelijke opzet)	●●○
4	wegens bijzondere materiaal-/kleurgebruik, detaillering, constructie en/of ornamentiek	●●○
5	wegens de in, aan of bij het object toegepaste monumentale kunst	○○○
II	Stedenbouwkundige of ensemble waarde, belang van het pand	
1	als deel of representant van architectuurhistorisch, stedenbouwkundig of landschappelijk waardevol geheel	●●○
2	bijzondere betekenis voor het aanzien van stad, dorp of wijk (landmark, oriëntatiepunt)	●●○
3	wegens situering en/of ruimtelijke relaties met de omgeving (samenhang in functie, schaal en verschijningsvorm met bebouwing, wegen, landschappelijke gesteldheid in buurt, wijk of plaats)	●●○
4	wegens inrichting van terrein en/of historisch ruimtelijke relatie met groen, wegen en/of water op de kavel (oriëntatie op zon, lucht- en lichttoetreding, relatie met bijgebouwen en tuinaanleg)	●○○
III	Cultuurhistorische waarde, belang van het pand	
1	als bijzondere uitdrukking van een culturele, sociaal-maatschappelijke, economische, geestelijke en/of beleidsmatige/bestuurlijke ontwikkeling, etc.	●●○
2	wegens bijzondere technische en/of typologische ontwikkeling/innovatieve waarde/ pionierskarakter	●●○
3	bijzondere betekenis voor de historie van de gemeente Gennep	●●○

IV	Gaafheid/herkenbaarheid	
1	architectonische gaafheid of authenticiteit van ex- en/of interieur	●●○
2	herkenbaarheid van het oorspronkelijke concept/functie	●●○
3	relatie met structurele en/of visuele gaafheid van ensemble/omgeving	●●○
V	Zeldzaamheid	
1	architectuurhistorische, bouwtechnische, typologische, functionele zeldzaamheid	●○○
2	uitzonderlijk belang wegens een of meer van eerder genoemde kwaliteiten	●○○
VI	Overigen	
1	toeristisch-recreatieve waarde	●○○
2	economische waarde (voor de samenleving)	●●○
3	gebruikswaarde	●●●